

‘Een heldenzwaard is beter dan de sterkste vesting’

Finland werd op 4 april officieel lid van de NAVO, op de 74e verjaardag van het bondgenootschap. Met die stap verdubbelde de grens tussen de NAVO en Rusland – de grens tussen Finland en Rusland is ruim 1.300 kilometer lang. In de rubriek ‘Grepn uit de werkelijkheid’ schreef luitenant-kolonel B. Koning in 1951 over de oorlog tussen de twee landen die in 1939 uitbrak.¹ Het kleine Finland verweerde zich kranig tegen de overmacht van de Sovjet-Unie en behaalde enkele tactische overwinningen. ‘Het hebben van een overmacht is in de oorlogvoering zeer belangrijk’, begint Koning, maar slechts ‘overmacht in massa is vrijwel nooit voldoende’. Wanneer de minderheid wint van de meerderheid, speelt de wil om te overwinnen een doorslaggevende rol. ‘Een mens die wil overwinnen, is voor zich zelf

onoverwinnelijk. Hij durft risico’s te nemen, die voor de tegenpartij onbegrijpelijk zijn en daardoor dodelijk verrassend.’ Zo geschiedde bij Suomussalmi, waar de Finse strijdkrachten de 44e Russische Divisie omsingelden en vernietigden.

De Sovjet-Unie viel op 30 november 1939 zonder oorlogsverklaring Finland binnen. ‘De Russen namen geen halve maatregelen. Zij begonnen hun aanval met niet minder dan 29 Infanterie Divisies, ruim 1500 tanks en meer dan 3000 vliegtuigen. De grondstrijdkrachten waren meer dan 600.000 man sterk.’ Die overmacht werd echter niet slim ingezet, schreef Koning, want ‘De Russen wilden te veel ineens. Hun legers hadden hun eigen, ver van elkaar gelegen doelen.’ De Finnen stelden hier kleine, maar zeer beweeglijke eenheden tegenover. Zij vertraagden de Russische opmars en wisten hier en daar complete divisies te omsingelen, zoals dus bij Suomussalmi. De Sovjet-Unie had de wil om te vechten van de Finnen grof onderschat. ‘De Russen trokken op ter bezetting van een vreemd land (...). Zij vertrouwden daar bij op hun geweldige overmacht en verwachtten, dat het geheel een soort militaire wandeling zou worden.’

De hoofdvoorwaarde voor militair succes zoals het Finse, aldus Koning, is ‘dat men de middelen die men heeft niet alleen wéét te gebruiken, maar bovenal ook *durft* gebruiken (...). Dat doet per slot van rekening de mens (...), want hij is het, die van het moderne materieel het ouderwetse heldenzwaard maakt. En dat is van beslissende betekenis!’

In 1939 kwam niemand Finland te hulp, en uiteindelijk moest het land het afleggen tegen de Sovjetovermacht. Mocht Finland weer worden aangevallen, dan staat het nu als NAVO-lid niet meer alleen. ■

FOTO NAVO

De Finse vlag prijkt tussen de vlaggen van de andere NAVO-bondgenoten

¹ B. Koning, ‘De Finse overwinning bij Suomussalmi. Een heldenzwaard is beter dan de sterkste vesting’, *Militaire Spectator* 120 (1951) (7).